

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยกระบวนการพัฒนานิสัยรักการอ่านของนักเรียนและครู โรงเรียนบรบือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 มีความมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย
2. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิธีการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
7. การนำเสนอข้อมูล
8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัย คือ ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบรบือ จำนวน 9 คน และครูที่สมัครใจเข้าร่วมวิจัยจากทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ละ 1 คน จำนวน 8 คน รวมทั้งสิ้น 17 คน
2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 352 คน ประกอบด้วย
  - 2.1 ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 17 คน
  - 2.2 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 จำนวน 335 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากประชากรแต่ละสถานภาพ โดยใช้ตารางของ เกรจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2547 : 40) ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

- 1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 55 คน
- 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 55 คน
- 3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 60 คน
- 4) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 60 คน
- 5) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 50 คน
- 6) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 55 คน

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research Principle) โดยผู้วิจัยได้นำเอาหลักการและขั้นตอนของเคมมิสและแมกแท็กการ์ท (Kemmis and McTaggart, 1988 : 11-15) เป็นกระบวนการในการวิจัย ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การปฏิบัติตามแผน (Action) การสังเกต (Observation) และการสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflection) ซึ่งเป็นการร่วมมือกันของผู้วิจัย และผู้เกี่ยวข้องในการปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องทุกขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นการวางแผน (Planning) ผู้วิจัยสะท้อนผลให้เห็นผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหา (Reconnaissance) โดยการวิเคราะห์สภาพการณ์ร่วมกันของกลุ่มผู้วิจัยในการกำหนดวิธีการ แนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน การกำหนดกิจกรรมการพัฒนาและแผนปฏิบัติการ ดังนี้

1.1 ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาการอ่านของโรงเรียนบรบือ

โดยกลุ่มผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาสภาพปัญหาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนและครูโรงเรียนบรบือ โดยการสัมภาษณ์ครู ผู้ปกครองนักเรียน เอกสารการประเมินภายนอกของโรงเรียนบรบือ รอบที่ 2 เมื่อปี พ.ศ. 2550 และข้อมูลสถิติการใช้ห้องสมุดของนักเรียน โรงเรียนบรบือ

1.2 หลังจากการประชุมร่วมกันกับคณะครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อปรึกษาหารือ ร่วมกันวิเคราะห์รายละเอียดของปัญหา กลุ่มผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาประชุมกลุ่มเพื่อวิเคราะห์แยกแยะรายละเอียดของปัญหาการพัฒนาระบบการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ที่นำไปสู่กรอบงานการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนบรบือ

ร่วมเตรียมการประชุมเชิงปฏิบัติการการวางแผน หาวิธีการและหาแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนและเพื่อใช้เป็นแนวทางและกำหนดกลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหา โดยกำหนดวัน เวลาสถานที่ประชุม และจัดหาวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านมาให้ความรู้และให้ข้อมูลเพิ่มเติม ดังนี้

- 1.2.1 ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
- 1.2.2 การวางแผนการดำเนินงานกระบวนการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
- 1.2.3 การดำเนินงานกระบวนการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

1.3 กลยุทธ์การพัฒนา ผู้วิจัยได้สรุปผลจากการประชุมคณะครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มผู้ร่วมวิจัย โรงเรียนบรบือ แล้วได้ร่วมกันกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาการดำเนินงานการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนทั้งระบบ เพื่อให้สามารถพัฒนา นักเรียนกลุ่มเป้าหมายให้มีนิสัยรักการอ่าน โดยใช้กลยุทธ์การพัฒนา จำนวน 3 กลยุทธ์ ดังนี้

1.3.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ มีเป้าหมายเพื่อให้คณะครูทุกคนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาทุกขั้นตอน ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ ดังนี้

1) ร่วมกันวางแผนการพัฒนา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การระดมความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ วิธีการและแนวทางใหม่ๆ ในการพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นกับนักเรียน

2) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

3) สามารถกำหนดรูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

4) สามารถจัดกิจกรรมและประเมินผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัย

รักการอ่านได้

5) ดำเนินการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3.2 จัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้

ครูกลุ่มเป้าหมาย มีความรู้ ความเข้าใจ นักเรียนมีความสนใจในการอ่าน เห็นความสำคัญของการอ่านและพัฒนาการอ่านของตนเองจนมีนิสัยรักการอ่าน โดยคณะครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยทุกคน และครูที่สนใจเข้าร่วมวิจัย โรงเรียนบรบือ ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาทุกขั้นตอนในการวางแผนการดำเนินงาน การเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆการกำหนดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมการอ่านให้มีประสิทธิภาพ โดยได้ดำเนินการแต่ละกิจกรรมดังนี้

- 1) เตรียมงาน คือ
  - 1.1) แต่งตั้งคณะทำงานวางแผนการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน
  - 1.2) เตรียมสื่อ และอุปกรณ์
- 2) ประชาสัมพันธ์กิจกรรม
- 3) ดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนดไว้
- 4) ประเมินผลการดำเนินงาน
- 5) ปรับปรุง พัฒนา

1.3.3 การนิเทศภายใน มีเป้าหมายเพื่อให้คณะครูที่ร่วมทำวิจัยใน

โรงเรียนบรบือ ได้มีส่วนร่วมในการกำกับติดตาม ร่วมคิด ร่วมพัฒนาส่งเสริมและสนับสนุน การดำเนินงาน การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นกับนักเรียนอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรม ดังนี้

- 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ
- 2) วางแผนการนิเทศ
- 3) ปฏิบัติการนิเทศ
- 4) ติดตามและประเมินผล
- 5) ปรับปรุงพัฒนา

1.4 แผนปฏิบัติการ (Action Plan)

แผนปฏิบัติการ ในกระบวนการพัฒนานิสัยรักการอ่านของนักเรียนและครู โรงเรียนบรบือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 กำหนด แผนปฏิบัติการ 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติ (Action) การสังเกต (Observation) และการประเมินผล ระหว่าง เดือนกรกฎาคม 2554 5 ถึง เดือนพฤศจิกายน 2554 โดยกำหนด บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินการตามแนวทางหรือกลยุทธ์ในการพัฒนาตาม ตารางแผนปฏิบัติการ ดังนี้

ตารางที่ 1 กลยุทธ์กระบวนการพัฒนานิสัยรักการอ่านของนักเรียนและครูโรงเรียนบรือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

กิจกรรม	เป้าหมายกิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงานกิจกรรม	ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจกรรม	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ	<p>เป้าหมายกิจกรรม</p> <p>- เพื่อให้ครูมีความเข้าใจ ความรู้ ความสามารถในการจัดการกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนและครูโรงเรียนบรือ</p> <p>- เพื่อออกแบบกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่กระตุ้นให้เกิดนิสัยรักการอ่าน</p> <p>- เพื่อเขียนแผนการจัดการกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน</p>	-ก.ค.54	- กลุ่มผู้ร่วมวิจัย -วิทยากร	ข้อมูล	-แบบสอบถาม -แบบสังเกต -แบบสัมภาษณ์ -แบบประเมิน	- กลุ่มผู้ให้ข้อมูล -ผู้วิจัย -วิทยากร

กิจกรรม	เป้าหมายกิจกรรม	ระยะเวลา ในการ ดำเนิน กิจกรรม	ผู้เกี่ยวข้องกับการ ดำเนินกิจกรรม	วิธีเก็บรวบรวม ข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ใน การเก็บรวบรวม ข้อมูล	แหล่งข้อมูล
2. กิจกรรมพัฒนา นิศักรการอ่านของ นักเรียนและครู โรงเรียนบุรี 2.1 กิจกรรมว่าง ทุกวันอ่านทุกคน	-เพื่อกระตุ้นความสนใจและ ใฝ่ใจให้นักเรียนมีนิสัยรักการ อ่าน โดยการอ่านหนังสือทุก ประเภทและหลากหลาย	ก.ค.-พ.ย.54	-ผู้วิจัย -กลุ่มผู้ร่วมวิจัย -นักเรียน	-การสังเกต -การสอบถาม -การ ประเมินผลงาน	-แบบสังเกต -แบบสอบถาม -แบบสัมภาษณ์ -แบบประเมิน	-ผู้วิจัย - กลุ่มผู้ร่วม วิจัย -นักเรียน -ผู้วิจัย - กลุ่มผู้ร่วม วิจัย -นักเรียน
2.2 กิจกรรมแนะนำ หนังสือ	-เพื่อส่งเสริมให้นักเรียน มีความสนใจ เห็นความสำคัญ และพัฒนาการอ่านของตนเอง อย่างต่อเนื่อง จนมีนิสัยรักการอ่าน	ก.ค.-พ.ย.54	-ผู้วิจัย -กลุ่มผู้ร่วมวิจัย -นักเรียน	-การสังเกต -การสอบถาม -การสัมภาษณ์	-แบบสังเกต -แบบสอบถาม -แบบสัมภาษณ์	-ผู้วิจัย - กลุ่มผู้ร่วม วิจัย -นักเรียน

กิจกรรม	เป้าหมายกิจกรรม	ระยะเวลา ในการ ดำเนิน กิจกรรม	ผู้เกี่ยวข้องกับการ ดำเนินกิจกรรม	วิธีเก็บรวบรวม ข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ใน การเก็บรวบรวม ข้อมูล	แหล่งข้อมูล
2.3 กิจกรรมเล่าขาน ผ่านเสียงตามสาย	-เพื่อฝึกทักษะการอ่านจับ ใจความสำคัญและการฟัง ผ่านหอกระจายข่าว	ก.ค.-พ.ย.54	-ผู้วิจัย - กลุ่มผู้ร่วมวิจัย - นักเรียน	-การสังเกต -การสอบถาม -การสัมภาษณ์ -การสังเกต -การทดสอบ	-แบบสังเกต -แบบสอบถาม -แบบสัมภาษณ์ -แบบสังเกต -แบบทดสอบ	-ผู้วิจัย - กลุ่มผู้ร่วม วิจัย -นักเรียน -ผู้วิจัย
2.4 กิจกรรมตอบ ปัญหาสารานุกรม สำหรับเยาวชน	-เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้ พัฒนาการอ่านอย่างหลากหลาย และต่อเนื่องตามความสนใจ	ก.ค.-พ.ย.54	- กลุ่มผู้ร่วมวิจัย -นักเรียน	-การสังเกต -การทดสอบ	-แบบสังเกต	-ผู้วิจัย
2.5 กิจกรรมนันทนาการ แฟนพันธุ์แท้	-เพื่อฝึกทักษะในการแสวงหา ความรู้ด้วยตนเอง	ก.ค.-พ.ย.54	-ผู้วิจัย - กลุ่มผู้ร่วมวิจัย -นักเรียน	-การสังเกต -การประเมิน	-แบบสังเกต -แบบประเมินผล งานนักเรียน	-กลุ่มผู้ร่วม วิจัย -นักเรียน

กิจกรรม	เป้าหมายกิจกรรม	ระยะเวลา ในการ ดำเนิน กิจกรรม	ผู้เกี่ยวข้องกับการ ดำเนินกิจกรรม	วิธีเก็บรวบรวม ข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ใน การเก็บรวบรวม ข้อมูล	แหล่งข้อมูล
2.6 กิจกรรมรณรงค์ ความถี่ชุมชน	-เพื่อให้ผู้ประกอบการและชุมชน มีส่วนร่วมในการการพัฒนา นิตยภัทการอ่านของนักเรียน	ก.ค.-พ.ย.54	-ผู้วิจัย -กลุ่มผู้ร่วมวิจัย -นักเรียน -ผู้ปกครอง	-การสังเกต -การสอบถาม -การสัมภาษณ์	-แบบสังเกต -แบบสอบถาม -แบบสัมภาษณ์	-นักเรียน -ผู้ประกอบการ
2.7 กิจกรรมเล่า นิทานเสริมปัญญา พระราชวันศุกร์	-เพื่อส่งเสริมให้นักเรียน มีความ สนใจ เห็นความสำคัญ และ พัฒนาการอ่านของตนเองอย่าง ต่อเนื่อง	ก.ค.-พ.ย.54	-ผู้วิจัย -กลุ่มผู้ร่วมวิจัย -นักเรียน	-การสังเกต -การสอบถาม	-แบบสังเกต -แบบสอบถาม	-กลุ่มผู้ร่วม วิจัย -นักเรียน
3.การนิเทศกำกับ และติดตาม	เพื่อเป็นการช่วยเหลือแนะนำ- กลุ่มผู้ร่วมวิจัยขณะจัดกิจกรรม ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	ก.ค.-พ.ย.54	-ผู้วิจัย -กลุ่มผู้ร่วมวิจัย	-การสังเกต -การสอบถาม -การสัมภาษณ์	-แบบสังเกต -แบบสอบถาม -แบบสัมภาษณ์	-ผู้วิจัย -กลุ่มผู้ร่วม วิจัย

2. ขั้นปฏิบัติการ (Action)

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้ร่วมลงมือปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการกระบวนการพัฒนานิสัยรักการอ่านของนักเรียนและครู โรงเรียนนรบือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยนำกิจกรรมในโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแต่ละกิจกรรมไปปฏิบัติตามช่วงระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้

2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการกระบวนการพัฒนานิสัยรักการอ่านของนักเรียนและครู มีขั้นตอน คือ การกำหนดเป้าหมายและวางแผนเตรียมการประชุมเชิงปฏิบัติการ จัดเตรียมสถานที่ประสานงานฝ่ายต่างๆในการจัดการประชุม

2.2 การจัดโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน มีการปฏิบัติงานดังนี้

2.2.1 นำเอาปัญหาการดำเนินงานการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านมาวิเคราะห์สาเหตุของการเกิดปัญหา ผลกระทบที่เกิดขึ้นในด้านต่างๆ

2.2.2 วางแผนในการดำเนินงานกระบวนการพัฒนานิสัยรักการอ่านให้มีแผนงาน /โครงการและกิจกรรม/แนวทางในการดำเนินงานที่ชัดเจน

2.2.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมตามโครงการ โดยประสานงานกับคณะครูปกครองนักเรียนและนักเรียนเพื่อร่วมมือกันในการพัฒนากระบวนการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและพัฒนาให้นักเรียนใ้มีนิสัยรักการอ่าน

2.2.4 กำหนดมาตรการในการกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานการพัฒนากระบวนการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

2.2.5 พัฒนางานกระบวนการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

3. การสังเกต (Observation)

ผู้วิจัยสังเกตการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นพร้อมทั้งสังเกตความก้าวหน้าของการพัฒนาการดำเนินงานจัดกิจกรรมต่างๆ ในขณะที่เดียวกันก็มีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามที่เครื่องมือที่กำหนดไว้ ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม แบบมีส่วนร่วม และแบบประเมิน

4. การสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflection)

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินกระบวนการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และเก็บรวบรวมข้อบกพร่องพร้อมทั้งปรับปรุง เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ประเภทเครื่องมือ มี 4 ประเภท ประกอบด้วย

1.1 แบบสอบถาม มี 1 ฉบับ

1.2 แบบสังเกต มี 1 ฉบับ ได้แก่ แบบสังเกตผู้ร่วมวิจัย

1.3 แบบสัมภาษณ์ มี 2 ฉบับ ดังนี้

1.3.1 แบบสัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัย

1.3.2 แบบสัมภาษณ์นักเรียน

1.4 แบบประเมินตนเองสำหรับครูหรือนักเรียน มี 1 ฉบับ

2. ลักษณะของเครื่องมือ

2.1 แบบสอบถาม ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องกระบวนการพัฒนานิสัยรักการอ่านของนักเรียนและครู โรงเรียนบรบือ ของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ

2.2 แบบสังเกต

แบบสังเกตของผู้วิจัย ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ร่วมวิจัยในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และใช้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะร่วมกิจกรรมการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

2.3 แบบสัมภาษณ์

2.3.1 แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ร่วมวิจัย ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ร่วมวิจัยด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน หลังจากเข้ารับการประชุมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศแบบมีส่วนร่วม และสัมภาษณ์การนำความรู้ด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงไปใช้ผลที่เกิดจากการดำเนินการ ปัจจัยที่ทำให้ประสบผลสำเร็จ และปัญหาอุปสรรคที่พบจากการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

2.3.2 แบบสัมภาษณ์นักเรียน ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนเกี่ยวกับวิธีการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ความพึงพอใจ การมีส่วนร่วมในการร่วมกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

2.4 แบบประเมินตนเอง

แบบการประเมินตนเองของผู้ร่วมวิจัย ซึ่งผู้วิจัยใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจาก

ผู้ร่วมวิจัย ที่แสดงถึงพฤติกรรมการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดยให้ผู้ร่วมวิจัย ประเมินตนเองในส่วนที่ปฏิบัติและไม่ปฏิบัติ พร้อมข้อเสนอแนะ

วิธีการสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

วิธีการสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การสร้างแบบสอบถามข้อมูลในการประชุมเชิงปฏิบัติการของกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาแนวคิด เกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพื่อเป็นแนวทางในการ สร้างแบบสอบถาม

1.2 ศึกษาเทคนิคการสร้างแบบสอบถาม จากหนังสือการวิจัยเบื้องต้นของ บุญชม ศรีสะอาด (2547 : 66-74)

1.3 วิเคราะห์กรอบการศึกษาและข้อมูลที่ต้องการศึกษา เพื่อเชื่อมโยงเนื้อหา ที่ได้จากการศึกษาผู้กำหนดประเด็นคำถามให้ครอบคลุมกรอบแต่ละด้าน และจุดประสงค์ ของการศึกษามีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มี 5 ระดับ ตามหลักของลิเคิร์ต (Likert) เพื่อให้ทราบแนวทางและหลักการสร้างแบบสอบถามของ บุญชม ศรีสะอาด (2547 : 66-74)

1.4 นำแบบสอบถาม เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความ ถูกต้อง ความเหมาะสม และผู้เชี่ยวชาญพิจารณาและประเมิน ประกอบด้วย

1.4.1 นายเฉลิม ศรีรัตนโยธิน รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียน บรบือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม เขต 26 ผู้เชี่ยวชาญด้านส่งเสริม นิสัยรักการอ่าน

1.4.2 นายสมจิต เมืองนาม ครูชำนาญการพิเศษ กศ.ม. การวัดผล การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติและการวิจัย

1.4.3 นางกฤษณา วินทะวุธ ครูชำนาญการ ศษ.ม. การบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้เชี่ยวชาญด้านส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

1.5 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ จัดพิมพ์ นำไปใช้ทดลองใช้กับครูที่ไม่ใช่ กลุ่มเป้าหมาย

1.6 ปรับปรุงแก้ไขหาคุณภาพและจัดพิมพ์นำไปใช้ทดลองใช้

2. แบบสังเกต

แบบสังเกตใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ร่วมวิจัยในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และใช้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะร่วมกิจกรรม ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน

2.2 ศึกษาเอกสารทางวิชาการ ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกรอบงานที่วิจัย

2.3 กำหนดขอบข่ายที่ต้องการสังเกต

2.4 สร้างแบบสังเกตตามกรอบการพัฒนากระบวนการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

2.5 นำเสนอแบบสังเกตต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ

พิจารณา ชุดเดิม

2.6 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2.7 นำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูล

3. แบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย

3.1 แบบสัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัย ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ร่วมวิจัย ด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน หลังจากเข้ารับการประชุมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศแบบมีส่วนร่วม และสัมภาษณ์การนำความรู้ด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงไปใช้ผลที่เกิดจากการดำเนินการ ปัจจัยที่ทำให้ประสบผลสำเร็จ และปัญหาอุปสรรคที่พบจากการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

3.2 แบบสัมภาษณ์นักเรียน ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนเกี่ยวกับวิธีการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ความพึงพอใจ การมีส่วนร่วมในการร่วมกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ดำเนินการสร้าง ดังนี้

3.2.1 ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน

3.2.2 ศึกษาเอกสารทางวิชาการ ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกรอบงานที่วิจัย

3.2.3 กำหนดขอบข่ายที่ต้องการสัมภาษณ์

3.2.4 สร้างแบบสัมภาษณ์ตามกรอบการพัฒนากระบวนการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

3.2.5 นำเสนอแบบสัมภาษณ์ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ
พิจารณา ชุดเดิม

3.2.6 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.2.7 นำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูล

4. แบบประเมินตนเองของผู้ร่วมวิจัย ซึ่งผู้วิจัยใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ร่วมวิจัย
ที่แสดงถึงพฤติกรรมการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดยให้ผู้ร่วมวิจัยประเมินตนเอง
ในส่วนที่ปฏิบัติและไม่ปฏิบัติ พร้อมข้อเสนอแนะ มีวิธีดำเนินการสร้างดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการส่งเสริมนิสัย
รักการอ่านของนักเรียน

4.2 ศึกษาเอกสารทางวิชาการ ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกรอบงานที่วิจัย

4.3 กำหนดขอบข่ายที่ต้องการประเมิน

4.4 สร้างแบบสัมภาษณ์ตามกรอบการพัฒนากระบวนการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

4.5 นำเสนอแบบสัมภาษณ์ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ
พิจารณาชุดเดิม

4.6 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

4.7 นำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ด้วยวิธีการ ดังนี้

1. แบบสอบถาม ก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการในการจัดกิจกรรม
ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน

2. แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้สัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล
การปฏิบัติกิจกรรมทุกกลยุทธ์ เพื่อประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมในการประชุมเชิงปฏิบัติการ
เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและกิจกรรม
การนิเทศแบบมีส่วนร่วม

3. แบบสังเกต ใช้ในระหว่างการประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน
เพื่อติดตามการดำเนินการการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนของกลุ่มผู้ร่วม
วิจัย

4. แบบประเมินตนเอง ใช้เพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ และประเมินความสามารถในดำเนินการการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน

6. การเก็บรวบรวมข้อมูลจาก แบบสอบถาม นำมาหาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ เปรียบเทียบก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ

7. การเก็บรวบรวมข้อมูลจาก แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และแบบประเมิน นำมาจัดเป็นหมวดหมู่ตามขอบเขตการวิจัย เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลเขียนแบบบรรยายเชิงพรรณนาต่อไป

8. วิเคราะห์ข้อมูล ทั้งแบบสถิติและพรรณนาวิเคราะห์ไปหาข้อสรุปเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาการการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนของครูต่อไป

9. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน กรกฎาคม 2554 ถึง เดือน พฤศจิกายน 2554

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ในปีการศึกษา 2554 ระหว่างเดือน กรกฎาคม 2554 ถึง เดือน พฤศจิกายน 2554

โดยดำเนินการจัดกระทำตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตและแบบประเมิน เป็นระยะๆระหว่างผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย

2. ผู้วิจัยประชุมระดมความคิดเห็นกับครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและรวบรวมข้อมูลที่นำมาปรับปรุงการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนซึ่งอยู่ในภารกิจงานวิชาการให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนจึงใช้เทคนิคการตรวจสอบข้อมูล Triangulation ซึ่งจะเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นระยะๆ โดยเก็บข้อมูลจากผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัย

3. นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยการนำเอาข้อมูลที่ได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ การประชุมปรึกษาหารือ การศึกษาเอกสาร การทดสอบ การสัมภาษณ์ การสังเกตและการประเมินจากการพัฒนากระบวนการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของครูโรงเรียนบรบือ สำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 เพื่อให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพสูงสุดและสามารถส่งผลให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ประมวลผลและเรียบเรียงนำเสนอในรูปแบบของความเรียงเกี่ยวกับแนวทางในกระบวนการพัฒนาดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดยให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจสามารถวางแผนการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้นักเรียนเกิดความสนใจในการอ่าน เห็นความสำคัญของการอ่านและพัฒนาการอ่านของตนเองอยู่ตลอดเวลาจนมีนิสัยรักการอ่านเพิ่มมากขึ้น

การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์มาประมวลผลและเรียบเรียงนำเสนอในรูปแบบความเรียงและเชิงปริมาณ ใช้การตรวจสอบข้อมูลหลายมิติ จากเครื่องมือที่เก็บรวบรวมข้อมูล 4 ประเภท คือ แบบสอบถาม แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินตนเอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1. ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2547 : 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2547 : 105)

$$\text{S.D.} = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

- เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนคนทั้งหมดในกลุ่มตัวอย่าง

3. ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2547 : 104)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

- เมื่อ P แทน ร้อยละ
 f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ
 N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด